

[Helge Adam Møller]

rigspolitiske samarbejde. Den anden tendens er naturligvis EF-samarbejdet, den vesteuropæiske samarbejdsproces. Denne proces er nu på vej til at fremtvinge et langt mere intensivt nordisk samarbejde, end vi i de nordiske lande selv har magtet at stille på benene gennem en årrække. Derfor er én ting ganske sikker: det nordiske samarbejde bliver aldrig det samme igen, hverken i målsætningen, i formen eller i indholdet. Samarbejdet bliver ikke længere begrænset til de nordiske landes egen interne dagsorden.

Vil nogen forsøge – jeg tror det ikke – men vil nogen forsøge at fastholde det nordiske samarbejde uændret eller blot intensivere det i dets nuværende form, vil dette føre til stagnation og på lang sigt til bortfald. Det nordiske samarbejdes fremtid må derfor bygges på fælles interesser, på fælles mål. Fælles historie, sprog og fælles kultur er godt, men det er ikke nok i sig selv.

Alle erkender nu, at det er EF, der har vitaliseret det nordiske samarbejde. Vi må erkende eller vil komme til at erkende, at EF udvikler og skaber, hvad de nordiske lande aldrig nåede at blive enige om i fællesskab. I dag er det EF, der sætter dagsordenen, og den påvirker alle de nordiske lande.

Nordens lande har mange fælles interesser i forhold til Europa, og vi tjener disse interesser bedst ved at optræde i fællesskab. Under Mariehamnmødet i november sidste år slog præsidiets fast: »Det verbale ambitionsniveau for nordisk samarbejde har altid været højt«, men lad mig så slå fast i tilslutning til det, at viljen og evnen ikke altid har været lige så stor. Når Norden nu skal spille en aktiv rolle i Europa, kræver det nye indsats. Jeg vil gerne understrege, at alternativet til dette er, at det nordiske samarbejde kører ud på et sidespor og langsomt forvitrer. Det vil De Konservative ikke acceptere.

For mig er der ingen tvivl om, at det nordiske samarbejde vil blive massivt styrket, når de øvrige nordiske lande optages i EF. De lande, som endnu ikke har taget stilling til spørgsmålet om medlemskab af EF – og det er vel reelt kun 1½ land, hvis man kan gøre det op på den måde – skal naturligvis ikke føle sig presset af Danmark. Det er deres egen beslutning og deres eget ansvar, men EF-medlemskab vil i fremtiden være en forudsætning for et tæt og

omfattende nordisk samarbejde og ikke et alternativ til dette.

Som verden ser ud i dag, må det konstateres, at Norden på mange områder er for lille til selvstændige løsninger. Hvis det nordiske samarbejde derfor ikke kommer til at omfatte de sager, der drøftes og besluttes i de store europæiske organisationer, vil det tynde ud i Nordisk Råds egen dagsorden. Omvendt er jeg ikke i tvivl om, at vi har mange fælles nordiske holdninger, der vil kunne få markant øget vægt, hvis de kommer samlet til udtryk dér, hvor beslutningerne tages.

Mange nordiske lande i EF vil være den bedste måde at skabe ny dynamik i det nordiske samarbejde på. Med basis i fælles værdier, fælles retsopfattelse, historie og kultur, kan vi bruge Nordens samlede indflydelse til at påvirke EF's politiske kurs. Vi kan være i front med at sætte dagsordenen for den europæiske debat. Kort sagt: Vi kan præge udviklingen i Europa.

Tænk bare, at den dag, hvor Danmark, Norge, Sverige og Finland i fællesskab er medlem af EF – og det behøver ikke at tage mere end tre år – har de fire lande tilsammen 13 stemmer i Rådet. Det er f.eks. tre stemmer mere end Tyskland med 80 mio. indbyggere, hvor de fire lande kun har 22 mio. indbyggere. Jo, Norden kan præge Europa, hvis vi står sammen. Norden er en del af Europa – ikke et alternativ. Overskriften for det kommende arbejde i Nordisk Råd skal altså være: Et stærkt Norden i Europa.

I fremtiden er det også vigtigt, at de nordiske lande engagerer sig i et helt anderledes intensivt samarbejde mellem alle Østersølandene, end det hidtil har været tilfældet. Østersøen er ikke længere en grænse mellem Øst og Vest. Det er snarere en bro eller en kontaktflade. Nu har vi chancen for at gøre dette område til et dynamisk økonomisk og kulturelt vækstområde, samtidig med at vi løser miljøproblemerne. Jeg tror ikke, der er tvivl om, at Østersø-samarbejdet vil påvirke det nordiske samarbejde stærkt, også selv om ikke alle nordiske lande har den samme nære tilknytning til denne region som eksempelvis vi i Danmark.

Hvordan samarbejdet omkring Østersøen nærmere skal gennemføres, ligger endnu tilbage at beslutte, men jeg er overbevist om, at et Østersøråd udmærket kan etableres som et